№ 136. Sobota 14. Czerwca 1862. Rok wydania 52.

Z Dodatkami kosztuje w prenumeracie: Bez poczty: kwartalnie 4 zł.; miesięcznie 1 zł. 40 cent. Z pocztą: kwartalnie 5 zł.; miesięcznie 1 zł. 75 c. w. a.

GAZETA LWOWSKA.

Insercya w półkolumnie, drukiem garmont, 7 centów od wiersza. — Reklamacye są wolne od opłaty pocztowej.

Monarchya Austryacka.

Rzecz urzędowa.

Gmina *Pawłów* w obwodzie złoczowskim obowiązała się po wieczne czasy dla założenia regularnej szkoły u siebie, istniejący już budynek szkolny z pomieszkaniem nauczyciela utrzymywać zawsze w dobrym stanie, sprawiać potrzebne porządki szkolne, dostarczać na opał szkoły rocznie 4 niz. austr. sągów drzewa, czuwać nad ochędóstwem szkoły i płacić każdoczesnemu nauczycielowi, który ma pełnić oraz służbę diaka połączoną z zwykłemi dotąd dochodami w kwocie 86 zł. 24 c. w. a., rocznie 25 zł. 40 c. w. a. gotówką, a w ziarnie 23 mierzyc 13 garncy żyta i 15 mierzyc 14 garncy jęczmienia.

Okazaną temi ofiarami pożyteczną dla ogółu dążność ku poparciu oświaty między ludem wiejskim podaje c. k. galicyjskie Namiestnictwo z wyrazem należytego uznania do wiadomości powszechnej.

Wiedeń, 12. czerwca. Dnia wczorajszego wyszedł w c. k. nadwornej i rządowej drukarni w Wiedniu i został rozesłany XVI. zeszyt Dziennika ustaw państwa.

Ten zeszyt zawiera:

N. 31. Ustawę z 8. czerwca 1862, ważną w całem państwie — względem pokrycia niedoboru w roku finansowym 1862 w drodze publicznego kredytu.

Telegramy.

Drezno, 11. czerwca. Sprawozdanie deputacyi finansowej izby drugiej względem wniosku co do francusko-pruskiego traktatu handlowego zostało właśnie wydane, i uznaje wszystko z pochwałą co rząd uczynił.

Belgrad, 11. czerwca. Książę odbywa objazd kraju. Udał się do Valjevo, Podrinje, i Schabatz. Wczoraj dwóch Turków napadło żandarma serbskiego; powstało zbiegowisko, obydwu Turków aresztowano.

Nowy Jork, 1go czerwca. Obiega pogłoska, że wojska związkowe obsadziły Vicksburg nad Mississippi i Little Rock, stolicę Arkansasu. Mówią, że armia konfederacyi w Richmond liczy 200.000 żołnierza. Jenerał Banks zajął znowu Front Royal, i wziął 150 jeńca.

Przegląd polityczny.

Lwów, 13. czerwca. Wczorajsza wieczorna *Gazeta wiedeńska* przyniosła sprawozdanie z ostatniego posiedzenia wydziału bankowego, na którem uchwalona została ugoda z rządem względem zaciągnięcia pożyczki w kwocie 50 milionów. Jego Excelencya minister skarbu na zasadzie ustawy, którą zamieściliśmy wczoraj, zaciąga tę pożyczkę w austryackim banku narodowym, a to w ten sposób, że obligacye z pożyczki 1860 r. w banku złożone na pokrycie sumy 99 milionów, którą bank zaliczył na tę pożyczkę, mają być teraz sprzedane, a z sumy uzyskanej z ich sprzedaży ma być kwota 50 milionów zostawiona do dyspozycyi administracyi skarbu i uważana będzie jako zaliczka na większą sumę, która w myśl umowy, o przedłużenie przywileju bankowego zawrzeć się mającej, ma być wypłacona administracyi skarbu. Gdyby zaś umowa ta nie przyszła do skutku, natenczas administracya skarbu obowiązana będzie zwrócić bankowi te 50 milionów w ciągu r. 1864. Zresztą zamieszczamy w dzisiejszym numerze naszego pisma dosłowną treść tej ugody.

Co do wiadomości z zagranicy panuje dziś podobnie jak w powietrzu istna posucha czerwcowa; główniejsze dwory zaczynają już przenosić się do letnich rezydencyi albo wyjeżdżać do wód, a z ich odjazdem odraczają się także wszystkie ważniejsze sprawy, które dotychczas utrzymywały w ciekawości polityczny świat europejski. Jedyne prawie zajęcie obudza jeszcze w tej chwili prowadzona pomimo upałów z nadzwyczajną zaciętością walka u granic Czernogóry, którą jednakże obie strony opłacają bardzo dotkliwemi ofiarami. Ale i tu może ucichnie już wkrótce odgłos wojenny, gdyż jak zapewnia najnowsza *Stern-Zeitung* miał już internuncyusz austryacki w Stambule baron Prokesz zaproponować Porcie imieniem swego rządu zawieszenie broni z Czernogórą pod warunkiem, że Książę czernogórki uczyni zadość wszelkim żądaniom, jakie stawiła Porta w ostatniem swojem ultimatum przesłanem do Cetynii. Układy w tym względzie miały się już rozpocząć z dywanem i niepodpada prawie żadnej wątpliwości, że przy usilnem poparciu Anglii i Francyi uwieńczone będą pomyślnym skutkiem.

Najważniejszą jeszcze wiadomość przyniósł dzisiejszy telegram z Rzymu. Donosi bowiem, że dnia 9go b. m. miał Papież na ogólnem zebraniu prałatów alokucyę, w której ubolewając nad uciskiem kościoła we Włoszech i wojną wypowiedzianą świeckiej władzy swojej, wzywał biskupów, ażeby pomagali mu z całą gorliwością zbijać te błędy. Na to doręczyli biskupi adres Ojcu św., w którem ubolewając nad dzisiejszem utrapieniem kościoła katolickiego, oświadczają, że władza świecka koniecznie jest potrzebną do zapewnienia niepodległości stolicy apostolskiej, pochwalają wszystko, co uczynił dotąd Papież w obronie praw stolicy apostolskiej, i obowiązują się nie ustawać dalej w usilnym oporze. Tak więc sprawdziły się domysły, że oprócz sprawy kanonizacyi męczenników japońskich poruszone będą na konferencyi biskupów także polityczne stosunki państwa papieskiego, i rozumie się samo przez się, że takie uroczyste oświadczenie reprezentantów kościoła katolickiego na całym świecie utrudni Włochom wielce upragnione tak gorąco rozwiązanie kwestyi rzymskiej.

Stan rzeczy w Portugalii ma być nierównie groźniejszy, niż utrzymywały dotychczasowe doniesienia z Lizbony. Jak zapewniają bowiem listy prywatne, wzmogło się znowu powstanie w kilku miejscach naraz, domagając się głównie usunięcia ministrów i zniesienia podatków; i jeżeli rząd nie użyje spiesznie stosownych środków zaradczych, może z łatwością rozpalić się pożar wojny domowej w całym kraju.

W końcu godna jeszcze wzmianki, że w Grecyi ustąpiło wreszcie ministeryum Miaulisa, które właściwie było główną przyczyną ostatnich smutnych wypadków, a w miejsce jego mianował Król inne przychylniejsze krajowi ministeryum.

Sprawy krajowe.

Wiedeń, 12. czerwca. (Uwzględnienie dla urzędników.) Jego c. k. Apostolska Mość raczył najwyższem postanowieniem z 6. czerwca 1862 zezwolić najłaskawiej, ażeby użyczony najwyższem postanowieniem z 14. maja 1862 termin uwzględnienia po koniec kwietnia 1863 urzędnikom byłych c. k. władz sądowych w Węgrzech, zastosowany został także do sług, którzy byli umieszczeni przy tych władzach.

(Układy z bankiem.) Na posiedzeniu wydziału bankowego z d. 10. czerwca złożono następujący projekt do umowy między administracyą skarbową z bankiem zawrzeć się mającej:

Na zasadzie prawa z d. 8. b. m. 1862 r. zawartą została następująca umowa między administracyą skarbową a uprzywiliowanym bankiem narodowym austryackim:

1. Będące w posiadaniu banku obligacye pożyczki z r. 1860 w wartości nominalnej 123 milionów reńskich, złożone na pokrycie resztującej należytości bankowej w ilości 99 milionów reńskich w banknotach, sprzedane być mają.

2. Sposób i warunki przedaży obligacyj w §. 1. powołanych, oznaczone będą przez ministra skarbu. Zupełna wszelako przedaż ich przed 1. stycznia 1864 r. nastąpić winna.

3. Wypłaty uiszczone być mają w kasach państwa i banku ku temu wyznaczonych, i w tych miejscach, które przez administracyę skarbu wskazane będą.

4. Sumy na tej drodze wpływające, o ile nie zostały uiszczone bezpośrednio do kas bankowych, wydane zostaną bankowi przez centralną kasę państwa.

5. Za wypłaty, które w innych miejsach a nie do kas bankowych wpłynęły, bank wyda centralnej kasie państwa w miarę wypłat odebranych odpowiednią ilość obligacyj z r. 1860, a to w tych stosunkowo kategoryach, w jakich bankowi złożone zostały.

6. Dla ułatwienia pokrycia niedoboru w dochodach państwa względem wydatków na drodze ustawy zasadniczej na rok 1862 ustanowionych, bank zostawia z sum według §§. 3. i 4. bezpośrednio i pośrednio do kas swych ściągnionych, sumę 50 milionów reńskich w walucie austryackiej nie przekraczającą do wolnej dyspozycyi administracyi skarbu.

7. Jeżeli wypłaty, które na zasadzie §§. 3. i 4. wpłyną do kas bankowych, przewyższą sumę 50 milionów reńskich w walucie austryackiej, administracyi skarbu do wolnej dyspozycyi zostawioną, to w takim razie nadwyżka strąconą będzie z należytości bankowej, 99 milionów reńskich wynoszącej.

8. Jeżeli z powodu punktacyj między ministrem skarbu a bankiem ułożonych, a izbie deputowanych pod dniem 13. marca b. r. złożonych, zawartą zostanie umowa między państwem a bankiem, i jeżeli w umowie tej oznaczone będzie użycie sumy z sprzedaży 123 milionów w obligacyach pochodzącej, w takim razie suma na zasadzie niniejszej umowy administracyi skarbowej złożona, uważana być ma jako wypłata na poczet kwoty, która w czasie umowy na wstępie powołanej skarbowi państwa pozostawioną być ma.

9. Za sumę 50 milionów reńskich administracyi skarbowej w skutek niniejszej umowy do wolnej dyspozycyi zostawioną, taż administracya skarbowa wyda bankowi 5 sztuk obligów każdy na 10 milionów wystawiony. Obligi te płatne być mają w d. 1. lutego, 1. marca, 1. kwietnia, 1. czerwca i 1. sierpnia 1864 roku.

Obligi te zwrócone być mają administracyi skarbu, jak skoro umowa w §. 8. wspomniana do skutku przyjdzie.

10. Jeżeli zaś umowa w §. 8. wspomniana do dnia 31. grudnia 1862 do skutku nie przyjdzie, w takim razie reszta z należytości bankowej 99 milionów reńskich, po sprzedaży całkowitej sumy 123 milionów w obligacyach pozostała, bankowi w terminach obligami państwa w §. 9. naznaczonych, wypłacona być winna. Nie potrzebna ku temu część obligów skarbowych administracyi skarbu powróconą być winna.

11. Sumy przekazane bankowi z sprzedaży obligacyj pożyczki państwa z r. 1860, tudzież sumy uiszczone bankowi w myśl §. 9., strącone będą z należytości bankowej 99 milionów reńskich, administracya zaś skarbu obowiązana będzie do uiszenia procentów umówionych po 2 od sta rocznie tylko od tej sumy, która bankowi istotnie zalega.

Po wstępnej przemowie Jego Exc. prezydującego gubernatora banku barona Pipitza, otwarte zostały ogólne rozprawy nad tym przedmiotem.

Dr. Aichenegg zgadza się na umowę co do zasady, lecz nie zgadza się co do warunków, ponieważ losy z pożyczki 1860 roku przeznaczone były na pokrycie banknotów 5 reńskowych, przeto losy te tylko częściowo i za poprzedniem pokryciem w 5procentowych obligacyach metalicznych wydane być winny.

S. Stern przemawia w tym samym duchu.

Prezydujący zwraca na to uwagę, iż rzecz ta należy do rozprawy szczegółowej. Trebisz popiera to zdanie.

L. Epstein oświadcza się za umową w zupełności. Obligi, które państwo bankowi złożyć ma, zasługują na wszelkie zaufanie.

Murman występuje w obronie umowy ze stanowiska interesów banku.

Dr. Egger uznaje słuszność argumentów przeciwników umowy, wszakże ufając słowu cesarskiemu, iż urządzenia konstytucyjne w swej mocy zachowane będą, oświadcza się za umową.

Zgromadzenie oświadcza się znaczną większością za przejściem do debaty szczegółowej.

W debacie specyalnej poprawka Eggera do §. 2, według której na przypadek, gdyby zupełna przedaż losów do dnia 1. stycznia 1864 r. nie nastąpiła, bankowi służy prawo przedania pozostałej reszty według własnego uznania, przyjętą została, równie jak i modyfikacya przez tegoż Eggera do §. 7 proponowana.

Przy końcu §. 8 administracya skarbu żąda umieszczenia słów następujących: „i reszta do kwoty tej niedostająca administracyi skarbu przez bank wypłaconą być winna.“ Żądanie to przyjęte zostało.

Co do §. 9. minister skarbu żąda, ażeby pierwszy termin wypłaty z dn. 1. lutego na dzień 1. czerwca odłożony został, które to żądanie również przyjęto.

Poprawka Aichenegga odrzucona, zaś wniosek Neumanna, względem dalszego trwania komitetu z 12 członków złożonego dla poparcia dyrekcyi, przyjęty został.

Portugalia.

(Niepokoje.) Podług wiadomości otrzymanych w Paryżu mają być zaburzenia w Portugalii nierównie groźniejsze, niż to ogłaszają doniesienia z Lizbony. Listy prywatne zapewniają, że ruch wzmaga się coraz bardziej. Odległa o 30 mil od Lizbony Ferreora jest dotąd jeszcze w powstaniu; do Cintry, w pobliżu stolicy, musiano wyprawić wojsko, a miasto Guimoraeus, w odległości 10 mil od Oporto, obsaczyli powstańcy. Komitet rewolucyjny ma swoją siedzibę w Braga. Hasłem insurgentów jest: „Precz z ministrami! Precz z podatkami! Niech żyje Król!“

Anglia.

Londyn, 9. czerwca. *(Social Science Congress)* przez lorda Brougham zagajone, rozpoczęło swoje posiedzenia w Guildhall i podzieliło się na 6 odrębnych oddziałów podobnie jak zeszłego roku, jako to: 1) reforma ustaw; 2) sprawy wychowania; 3) unikanie i karanie zbrodni, jako też poprawa zbrodniarzy; 4) oddział zdrowia; 5) gospodarstwo ludowe; 6) handel i prawo narodów. Na tych pierwszych posiedzeniach nie przyszło jeszcze do właściwej dyskusyi. M. Garnier Pages miał mowę o międzynarodowem sądzie polubownym, który zdaniem jego mógłby krwawe wojny usunąć.

Francya.

Paryż, 9. czerwca. (Doniesienia dworu.) Według *Opin. Nation.* Cerarz, Cesarzowa i Cesarzewicz mają udać się w przyszły wtorek do Fontainebleau. Dwór zabawi tam miesiąc. Cesarz uda się następnie do obozu w Chalons, i tam podobnie jak zeszłego roku będzie dn. 15. sierpnia obchodził swoje imieniny.

(Stosunki dyplomatyczne z Ameryką. — Wiadomości bieżące.) Jak słychać, zaczęły się już trudności dyplomatyczne między posłem francuskim w Stanach zjednoczonych baronem Mercier, a ministrem amerykańskim panem Sewardem z powodu wyprawy mexykańskiej, i miano już wymieniać kilka dobitnych not w tym względzie. Gabinet washingtoński oświadczył, że niedozwoli rozporządzeniem pana Dubois de Saligny zaprzeczyć sobie prawa do zawarcia z rządem Juareza traktatu względem sprzedaży pewnego terytoryum mexykańskiego. W Paryżu opowiadają nawet, że lord Lyons, poseł angielski, usiłuje podniecać niechęć Stanów północnych przeciw interwencyi francuskiej w Mexyku, gdy przeciwnie reprezentant rosyjski w Washingtonie miał otrzymać zlecenie, popierać usilnie stronę barona Mercier.

Margrabia Moustier, francuski poseł w Stambule, przybędzie za kilka dni do Paryża za urlopem.

Bej Tunetu, który w ciągu przyszłego miesiąca ma odwiedzić Francyę, zabawi kilka dni podczas pobytu familii cesarskiej na zamku w Fontainebleau.

Włochy.

Turyn, 7. czerwca. (Izby piemonckie. — Organizacya armii. — Podróż książąt.) Minister finansów przedłożył izbie deputowanych sprawozdanie względem położenia finansowego. Budżet z r. 1860 zawierał niedobór $23^1/_2$ miliona, budżet z r. 1861 przyniósł nadwyżkę 28 milionów. W r. 1862 niedobór byłby wynosił 500 milionów, ale przyzwolone i zaprowadzone podatki, dochody nadzwyczajne, koncesye kolei żelaznych i kanałów, jako też dozwolone wydanie bon skarbowych zmniejszą go do 225 milionów. Na pokrycie tego niedoboru proponuje minister cesyę dóbr narodowych i sprzedaż posiadłości kasy kościelnej, których wartość znacznie cały niedobór przenosi. Proponuje także wykupno ciężarów emfiteutycznych. Chciałby nareszcie zarządzić emisyę bon skarbowych w kwocie 100 milionów. Według otrzymanej depeszy mowa ministra sprawiła pomyślne wrażenie.

Monarchia nazionale donosi, że organizacya armii robi szybkie postępy. Wkrótce mają być utworzone cztery nowe brygady piechoty, i jedna nowa brygada grenadyerów. Brygady piechoty będą nosić nazwiska Cagliari, Valteline, Palermo, Ancona i Apulia; brygada grenadyerów będzie nazywać się toskańską.

Według Gazety Turyńskiej, następca tronu udał się dn. 4go z Genuy do Sycylii i Neapolu, a po drodze zwiedzi wyspę Ś. Magdaleny. Z Neapolu uda się do Konstantynopola, Smyrny, Rodus i Cypru, a następnie do Syryi, Egiptu, państw Berberyjskich, Tripolis i Tunis, a nareszcie powróci do Genuy.

(Projekt do ustawy względem towarzystw.) Pan Ratazzi ośmielony swojem zwycięztwem parlamentarnem przyrzekł stanowcze wystąpienie przeciw stronnictwu ruchu.

Projekt do ustawy względem stowarzyszeń dn. 5. b. m. izbie deputowanych przedłożony, którego niezawodne przyjęcie przyjaciele Ratazzego zapowiadają, jest następujący:

Art. 1. Czyny lub zamiary stowarzyszenia jakiegobądź rodzaju, mające na celu zbierać ludzi, zakupywać broń lub amunicyę, lub rozszerzać zasady konstytucyi przeciwne, i bezpieczeństwu państwa zagrażające, będą karane wygnaniem lub więzieniem, pominąwszy surowsze kary, które na szczególne wypadki ustawami istniejącemi są przepisane. Art. 2. Rząd może rozwiązać stowarzyszenie na mocy królewskiego dekretu. Art. 3. Czyny lub zamiary będące przyczyną rozwiązania, mają być niezwłocznie władzom sądowym do wiadomości podane dla wykonania postanowień Art. 1. Art. 4. Członkowie stowarzyszenia rozwiązanego, którzy podczas procesu lub po zapadnięciu wyroku zgromadzają się i uchwały wydają, będą karani więzieniem lub wygnaniem. Przełożeni, dyrektorowie lub administratorowie nie będą skazani na mniej jak trzy miesiące.

Giornale di Roma donosi: „Ojciec św. przy sposobności kanonizacyi męczenników japońskich raczył ułaskawić wszystkich więźniów, z wyjątkiem tych, którzy skazani są za kradzież, fałszerstwo i oszustwo.“

Grecya.

(Zmiana w ministeryum.) Jak donosi telegram otrzymany w Wiedniu, przyjął Jego Mość Król grecki dymisyę ministeryum Miaulisa, a mianował natomiast nowe, złożone z następujących osób: prezydent gabinetu i minister spraw wewnętrznych Colocotrani; minister wojny Spiro Milio; marynarki Mexis; wyznań i nauk Hatziskos; finansów Levides; sprawiedliwości Eliopoulos; spraw zewnętrznych Théocharis.

Turcya.

(Wypadki w Hercegowinie.) *D. Z.* podaje następującą korespondencyę o wypadkach w Hercegowinie:

Antiwari, 7. czerwca. Wszystkich tu od wielu lat osiadłych Montenegrynów, Kuccianów, Pipperianów wraz z ich plebanem greckim odprowadziły dwie kompanie wojska tureckiego do Skutari. Kobiety wyprawiono ku granicom Czernogóry. Z Tirany i Klui przybyło 1000 Baszybozuków; zapowiadają oprócz tego nadejście znacznych posiłków, z któremi ma być uskuteczniony napad na Montenegro w ostatnie święto bajramu dnia 11go b. m.

O zamordowaniu Tatara, który w służbie austryackiej zostawał, donoszą z Belgradu pod dniem 7. czerwca.

Pewien porucznik turecki siedział dnia 5go b. m. o godzinie 7mej wieczorem z Tatarem w służbie pocztowej u c. k. austryackiego poselstwa zostającym przed kawiarnią w bramie stambulskiej, i w sposób obrażający mówił do niego po turecku o przechodzącym pandurze serbskim. Serb, który rozumiał po turecku, dobył pistoletów i dał ognia z obydwu. Jeden strzał chybił, drugi trafił Tatara, i zranił go niebezpiecznie. Straż bramy stambulskiej zawarła ją natychmiast i stanęła pod bronią. Ludność turecka wzięła się także do broni; lecz obie strony zachowały się spokojnie, a koło godziny 9tej wieczorem bramę stambulską znowu otwarto, — Tatar zraniony umarł wczoraj wieczorem.

Według dziś otrzymanych depesz telegraficznych z Mostaru pisze *Gaz. wied.* z 11. czerwca, obydwa korpusy tureckie, które z Hercegowiny i Albanii do Montenegro wkroczyły, mają połączyć się wkrótce. Oddział, który wyruszył z Albanii, udał się zapewne, co też powyższa korespondencya z Antiwari potwierdza, wzdłuż dolnej Movacy na Podgorycę, a przeszedłszy most wezyrski na wspomnianej rzece wzdłuż prawego brzegu Zety koło Spuza puścił się dalej drogą, która lewym brzegiem Zety koło lesistych wzgórz Visocicy prowadzi do Montenegro, a w szczególności do Ostroga. Z Ostrogu Derwisz Basza po opanowaniu tej twierdzy musi udać się naprzeciw oddziału od strony Albanii nadciągającego, aby się z nim połączyć. Klasztor Ostrogski jest zbudowany w obszernej jaskini, i w nim znajduje się największy czernogórski magazyn prochu.

Ameryka.

(Sprawa mexykańska.) Dziennik paryski *l'Opinion nationale* zamieścił następujące dwa dokumenta: „Protestacya pełnomocników francuskich przeciwko konwencyi z Stanami zjednoczonemi. Podpisani pełnomocnicy Najjaśniejszego Cesarza Francuzów dowiedzieli się, iż rząd mexykański zawarł już lub zawrzeć ma z obcym rządem konwencyę, w skutek której odstąpić mu ma znaczną część kraju, własności lub dochodów państwa w zamian za pewną sumę pieniężną, którą tenże rząd obcy rządowi mexykańskiemu zaliczyć ma. Nie wchodząc w to, o ile wieści pod tym względem w obiegu będące na wiarę zasługiwać mogą, podpisani poczuwają się do obowiązku zaprotestowania w imieniu Cesarza i w imieniu swych ziomków przeciwko wszelkiej umowie lub konwencyi mającej na celu ustąpienie komubądź jakiej części terytoryum, własności lub dochodów do rzeczypospolitej mexykańskiej należących, takowe bowiem stanowią przedmiot zastawu za pretensye, które Francya ma w Mexyku do żądania. Cordova, 15. kwietnia 1862 r. Ex. Jurien. A. de Saligny."

Odpowiedź na powyższą protestacyę: „Podpisany pełniący tymczasowo obowiązek ministra spraw zewnętrznych rzeczypospolitej mexykańskiej ma zaszczyt odpowiedzieć na notę Ich Excelencyi pełnomocników Cesarza Francuzów z Cordowy 15. kwietnia b. r. datowaną."

„Gdy rząd rzeczypospolitej nie przyznaje panom komisarzom prawa sprzeciwiania się konwencyom i umowom, które z jakimbądź mocarstwem z uwzględnieniem interesu prawnych swych wierzycieli zawrzeć zamierza, przeto podpisany ogranicza się na poświadczeniu odbioru noty protestacyę obejmującej przeciwko wszelkiej konwencyi lub umowie, którąby rząd mexykański z jakiemkolwiek mocarstwem zawrzeć miał w zamiarze zastawienia temuż mocarstwu jakiejbądź części terytoryum, własności lub dochodów do rzeczypospolitej mexykańskiej należących."

„Podpisany dodaje jeszcze na rozkaz obywatela prezydenta, iż protestacya panów komisarzy nie przeszkodzi mu w zawarciu układu lub konwencyi, o ile takowe za właściwe uzna, zważywszy iż pod tym względem użyje jedynie prawa przysługującego mu jako naczelnikowi niepodległego narodu."

Wolność i reforma!

Mexico, dnia 20. kwietnia 1862 r. Jesus Teran.

Ostatnie wiadomości.

Petersburg, 11. czerwca. „Journal de St. Petersbourg" podaje dekret cesarski, który mianuje Wielkiego księcia Konstantego Namiestnikiem, a margabiego Wielopolskiego szefem rządu cywilnego i wiceprezydentem rady stanu w Królestwie Polskiem. Jenerał Lüders będzie urzędował do przyjazdu Wielkiego księcia.

„Pszczoła północna" w artykule o wielkich pożarach domaga się usilnie spiesznego utworzenia cywilnej straży ogniowej i ochotników.

Wiadomości handlowe.

Lwów, 13. czerwca. Na naszym dzisiejszym targu były następujące przeciętne ceny: mec pszenicy (82 ℔) 4zł. 8c.; żyta (77 ℔) 2zł. 45c.; jęczmienia (66 ℔) 2zł. 26c.; owsa (44 ℔) 1zł. 56c.; hreczki 3zł. 4c.; kartofli 1zł. 66c.; — cetnar siana 98c., okłotów 79c.; — sąg drzewa bukowego 11zł. 50c., sosnowego 8zł. 55c. Ceny drobiazgowej sprzedaży bez odmiany. — Dnia 11. b. m. nie było dowozu i targu.

Przyjechali do Lwowa.

Dnia 13. czerwca.

Hotel rosyjski: PP. Hr. Koziobrocki Justyan c. k. major, z Wiednia. — Paszkowski M., z Rybny.

Hotel europejski: Zawadzki N., z Bełzca. — Witosławski A., z Kamieńca podolskiego. — Zakrzewski A., z Wiktorowa.

Hotel krakowski: Hr. Muszyński P., z Krakowa.

Hotel Langa: Albinetz T., z Moldawii. — Strubuł W.; z Rosyi. — Romaszkan P., z Boraków ki. — Łodyński H., z Milatycz.

Zajazd Leszczyńskiego: Croisse L., z Kozelowa. — Duczyński Julian, z Gołogór.

Wyjechali ze Lwowa.

Dnia 13. czerwca.

PP. Łopacki L. dr. med., do Tarnopola. — Paluszyński J., do Uliczka. Frawecki E., do Raja. — Stawicki W., do Ujścia zielonego. — Zarewicz J., do Brusna. — Oczoszalski S., do Hrosiatycz. — Bukar W. i Pawliczyński L., do Karlsbadu. — Strubuł W., do Wiednia. — Albinetz T., do Marienbadu. — Br. Horoch E., do Piskorowic.

Spostrzeżenia meteorologiczne we Lwowie.

Dnia 12. czerwca 1862.

Pora	Barometr w mierze parys. sprowadzony do 0° Reaum.	Stopień ciepła według Reaum.	Stan powietrza wilgotnego	Kierunek i siła wiatru		Stan atmosfery
	'''					
7. god. zrana	324 11	+ 16 6	82 1	wschodni	sł.	jasno
2. god. po pol.	323.75	+ 21.6	48.2	południowy	„	pochmurne
10. god. wiecz.	324 45	+ 17 0	82.4	zachodni	„	„

Wieczór burza z zachodu.

T E A T R.

Dziś na scenie niemieckiej po raz pierwszy: **„Feenhände"**, komedya w oddziałach na korzyść artysty Jerzego Kitzona. Występ gościnny pana St. Lessera.

Termina

sprzedaży, kupna, dzierżawy, licytacyi i t. d.

Dnia 20. czerwca: Licytacya na dostawę kamienia na drogę w okręgach Sanockim i Przemyskim we Lwowie.

Dnia 23. czerwca: Licytacya na dostawę kamienia na drogi w okręgu Samborskim we Lwowie; wydzierżawienie propinacyj i gorzelni w Mrzygłodzie w Sanoku — i sprzedarz gospodarstwa rustykalnego nr. 49 w Niebieszczanach w Bukowsku.

Dnia 27. czerwca: Sprzedarz sumy 50.000 zł. na dobrach Dydiatycze. w Przemyślu i wydzierzawienie propinacyj w dobrach kameralnych Pisztyn w Kuttach.

Dnia 30. czerwca: Wydzierzawienie propinacyj piwa i miodu w Sądowej wiszni; — sprzedarz realności nr. 164/224 w Kossowie — i dóbr Łąka albo Foroszcza w banku narodowym w Wiedniu.

Dnia 3. lipca: Licytacya na dostawę drzewa opałowego w Tarnopolu i sprzedarz realności nr. 226 w Tarnopolu.

Dnia 4. lipca: Sprzedarz realności nr. 582¾ we Lwowie — i sumy na dobrach Winniki i Mamsyna we Lwowie.

Dnia 6 lipca: Licytacya na odbudowanie 1 i 2 gościńca brodzkiego za pomocą offert we Lwowie.

Dnia 7. lipca: Sprzedarz eraryalnych magazynów w Przemyślu we Lwowie.

Dnia 8. lipca: Sprzedarz części dóbr Tużygłowa i Kotratycz w obwodzie Stryjskim w Samborze.

Dnia 11. lipca: Sprzedarz realności nr. 215 m. w Brzeżanach.

Kurs lwowski.

Dnia 13 czerwca.		gotówką zł.	gotówką c.	towarem zł.	towarem c.
Dukat holenderski	wal. austr.	6	1	6	8
Dukat cesarski	„ „	6	3	6	10
Półimperyał zł. rosyjski .	„ „	10	31	10	43
Rubel srebrny rosyjski .	„ „	1	99	2	2
Talar pruski	„ „	1	88	1	91
Polski kurant i pięciozłotówka	„ „	—	—	—	—
Galicyj. listy zastawne w. a. za 100 zł.	bez kuponów	79	63	80	63
„ „ „ m. k. za 100 zł.	bez kuponów	83	63	84	63
Galicyjskie obligacye indemnizacyjne	bez kuponów	71	75	72	48
5% Pożyczka narodowa .	bez kuponów	82	38	83	18
Akcye gal. kol. żelaz. Karola Ludwika	bez kuponów	227	50	229	75

Telegrafowany kurs wiedeński papierów i weksli.

Dnia 13. czerwca.

Z pożyczki narod. po 5% za 100 złr. 83 05. Metaliki po 5% za 100 zł. 71 20; po 4½% za 100 zł. —.—; po 4% za 100 zł. —.—. Obligacye in-

demnizacyjne Niższej Austryi po 5% za 100 zł. —.— ; Węgier —.—. Galicyi —.—; Bukowiny —.—; Akcye Banku narodowego sztuka 837.— ; Instytutu kredytowego dla handlu i przemysłu 220.60 ; niższo-austr. towarzystwa eskomtowego —.—.

Listy zastawne. Galic. instyt. kred. po 4% za 100 zł. —.—.

Wexlowy. Za 100 zł. południowo-niemieckiej waluty —.—. — Lipsk za 100 talarów —.—. Londyn za 10 funtów szterl 127.25. Medyolan za 100 zł. waluty austryack. —.—. Paryż za 100 fr. —.—.

Kurs złota. Dukaty ces. mennicze 6.08, dukaty ces. pełnej wagi —.—. korony —.—, półkorony —.—. Srebro 125.25

Kurs giełdy wiedeńskiej.

Dnia 11. czerwca.

1. Dług publiczny.

A. Państwa.	pien.	towar.
W austr. wal. po 5% . .	66.70	66.80
Z pożyczki narod. z proc. od stycznia do lipca po 5%	83.—	83.10
Z pożyczki narod. z proc. od kwiet. do paźd. po 5%	82 80	83.—
Z r. 1851, ser. B. po 5%	—.—	—.—
Metaliki po 5%	71.—	71.10
Metaliki z proc. od maja do listopada po 5%	71.10	71.40
dtto. „ 4½% . . .	62.50	63 75
dtto. „ 4%	56.—	56 25
dtto. „ 3%	41 75	42.—
dtto. „ 2½%	35 50	36 50
dtto. „ 1%	14 10	14 25
Przez. do wylos. z r. 1839	129.—	129 50
„ 1854	94.—	94.25
„ 1860	94.10	94 25
Przeznaczone do losowan. z r. 1860 po 100 zł . .	98 —	98.25
Renty Como po 42 lir. aus.	16.75	17.—
Wylos. obl. dawn. długu państ. po 5%	68 —	69.—
„ „ 4½%	62 50	63 —
„ „ 4%	55 75	56 —
Przez. do los. obl. daw. długu państ. z proc. w kraju „ 3½%	48.—	48.50
„ 3%	—.—	48.—
„ 2½%	47.—	47.50
„ 2¼%	40.—	41.50
„ 2%	36 —	37. —
„ 1¾%	31 —	32.—
dtto. z procent za granicą . „ 5%	68.-	69 —
„ 4½%	62 50	63.—
„ 4%	55.75	56.—
B. Krajów koronnych		
Obligacye indemn. po 5% za 100 zł. Niższej Austryi .	87 —	88.—
Wyż. Aust. i Salb.	87.—	87 50
Czech	87.50	88 50
Morawii	91.—	91 50
Szląska	88.50	89 —
Styryi	88.—	88 50
Tyrolu	95.—	96.—
Kar., Krainy. i Wyb.	86.50	88.50
Węgier	72 75	73 25

	pien.	towar.
Obl. ind. po 5 proc. za 100 zł. Banatu Tem. . .	71.50	72.—
Kroacyi i Slawonii	73.—	73.50
Galicyi	71.75	72.—
Siedmiogr. i Bukow	71 —	71 75
Lom. wen. poż. z r. 1850	—.—	97 —
Dług Tyrolu po 5%	68. —	69.—
„ 4%	55.75	56.—
„ 3½%	47.—	47.50
Dług Salcburga „ 3%	41.50	42.—
„ 2½%	35. —	36.—
Dług Krainy . „ 2%	28.—	29.—
„ 1¾%	25.—	26.—

2. Stan oblig. domestykaln.

	pien.	towar.
po 3% za 100 zł. . .	16.—	17.—
„ 2½% za 100 zł. . .	14.—	15.—
„ 2¼% za 100 zł. . .	12.—	13.—
„ 2% za 100 zł. . . .	11.—	12.—
„ 1¾% za 100 zł. . .	10.—	11.—

3. Akcye.

	pien.	towar.
Banku nar.	844.—	846 —
Inst. kred. dla handlu po 200 zł. w. a.	221 80	222 —
Niż.-austr. tow. eskomt. po 500 zł.	630 -	632 —
Półn. kol. po 1000 zł. m. k.	2119.-	2121.—
Tow. kolei żel. państwa po 200 zł. m. k. czyli 500 fr.	260 50	261.—
Kol. Ces. Elżbiety po 200 zł.	161.50	162 —
Połud.-półn.-niem. kolei kom. po 200 zł. m. k. .	128 50	129.—
Kolei Cisy po 200 zł. m. k. po 140 zł. (70%) wpłaty	147.—	147.—
Połud. kolei państ., lomb.-wen. i central.-włoskiej kolei żel. po 200 zł. w. a. czyli 500 fr. z wpłatą 180 zł. (90%)	289 —	290.—
Kol. Kar. Lud. po 200 zł. m.k. z wpł. po 180 zł. (90%)	229 50	230.—
Kol. Preszb. Tyrn. I. emis. po 200 zł. m. k.	40.—	45.—
dtto. II. emis. po 200 zł. m. k.	102.—	104.—
Kolej Bustehradzka po 500 zł m. k.	—.—	703.—
Kolej Aussig.-Ciepl. po 200 zł. m. k.	184.—	187.—
Kol. Bern. Ross. po 200 zł. dtto. z pierwszeństwem po 200 zł. m. k. . . .	—.—	200.—
Kol. Grac.-Köfl. i Tow. górn. po 200 zł. w. a. .	—.—	168.—
Austr. towarz. żegl. par. po 500 zł. m. k.	438.—	440.—
Lloyda w Tryeście po 500 zł. m. k.	239.—	240.—
Mostu łańc. w Peszcie po 500 zł. m. k.	400.—	402.—
Tow. młyna par. w Wied. po 500 zł. m. k. . . .	398.—	400.—
Powsz. austr. Tow. gaz. po 250 zł. m. k. . . .	220.—	230.—

4. Listy zastawne.

	pien.	towar.
Banku narodowego w mon. kon. 6let. po 5%	104 —	104 25
10 „ 5%	101 75	102 —
przeznacz. do los po 5%	91 25	91 75
Banku narodowego w wal. austr. na 12 m. 5% za 100 zł.	—.—	—.—
przez. do los. po 5% .	86.60	86.80
Gal. Tow. kred. po 4% . .	80.75	—.—

5. Obligacye z prawem pierwszeństwa.

	pien.	towar.
Kolej Elżbiety po 5% za 100 zł. m. k.	97 25	97.50
detto detto w srebrze uproc za 100 zł. w. a.	100 50	101.—
Tow. austr. kol. państwa po 500 fr.	135.50	136 —
Kol. Lomb. wen. po 500 fr.	133.	133 50
Kol. półn. po 100 zł. m. k.	95 50	96 —
Kol. Gloggn. za 100 zł. .	84.—	—.—
Tow. żeg. par. na Dun. za 100 zł. m. k.	98.—	98.50
Lloyda za 100 zł. . . .	90.—	91.—

6. Losy.

	pien.	towar.
Inst. kred. dla handlu po 100 zł. w. a.	131 80	132.—
Tow. żeg. par. na Dun. po 100 zł. m. k.	101.—	101 25
Pożycz. Trye. po 100 zł. w. a.	121.—	122.—
Pożycz. miasta Budy po 40 zł. w. a.	37.—	37.50
Esterhazego po 40 zł. m. k.	99.50	100 —
Salma „ 40 „ „	39.50	40 —
Palfiego „ 40 „ „	38.—	38.75
Clarego „ 40 „ „	36.75	37.—
St. Genois „ 40 „ „	38.—	38 25
Windischgrätza 20 zł. „	22.75	23 —
Waldsteina 20 „ „	25.—	25 50
Keglevicha 10 „ „	15.—	15 25

Weksle.

(Na 3 miesiące.)

	pien.	towar.
Amsterdam za 100 zł. hol.	—.—	—.—
Augsburg za 100 zł. w. p.-n	106.—	106 —
Berlin za 100 tal. . . .	185.—	186 25
Wrocław za 100 tal. . .	—.—	—.—
Frankfurt za 100 zł. w. p.-n.	106 25	106 25
Genua za 100 lir. piem. .	—.—	—.—
Hamburg za 100 M. B. .	93 80	93 80
Lipsk za 100 tal.	—.—	—.—
Liwurna za 100 lir. tosk.	—.—	—.—
Londyn za 10 ft. szt . .	126 10	126 10
Lugdun za 100 fr.	—.—	—.—
Medyolan za 100 zł. w. a.	—.—	—.—
Marsylia za 100 fr. . . .	—.—	50.—
Paryż za 100 fr.	50.—	50.10
Praga za 100 zł. w. a. .	—.—	—.—
Tryest za 100 zł. w. a. .	—.—	—.—
Wenecya za 100 zł. w. a.	—.—	—.—
(31 dni po ukazaniu.)		
Bukareszt za 100 piast. woł.	—.—	—.—
Konstantynopol za 100 piast. tur.		—.—

Kurs złota.

	pien.	towar.
Dukaty ces. men. . . .	6.03	6.04
dtto. pełnej wagi . .	6.02	6.03
Korona	17.35	17.40
20frankówka	10.10	10.12
Rosyjski impery. . . .	10.30	10.35
Talar związkowy . . .	1.87	1 88
Srebro	124.—	124 50
Kurs korony w k. kasach	13 zł. 50 c.	

KRONIKA.

(Wystawa Londyńska). Zwiedzających przecięciowo liczyć można po 20 do 25000 dziennie, ale ta cyfra niezmiernie wzrośnie, gdy wejście za szylinga otworzą. Oddział procesów, to jest gdzie okazują sposoby wyrabiania różnych przedmiotów, ciągle zapelniony, tak że ciekawi długo czekać muszą, gdy chcą zobaczyć jak się robią stalowe ryciny lub litografie, ołówki, rurki, igły, szpilki lub medale, całe godziny spędzają tu na przypatrywaniu się. Podobnież się dzieje w oddziale machin, gdzie koło garncarskie Doultona i narząd Hunta do szlifowania dyamentów, ciągle są otoczone widzami. Do wschodniego annexu nikt prawie nie chodzi, pomimo że wystawione tam są bardzo piękne wyroby i to z wielkim przepychem. Dzieje się to z powodu, że wielu nie wie i ciemny korytarz do tego annexu prowadzi. Przy wejściu do tego korytarza stoi jeden z najciekawszych okazów w gmachu wystawy, bryła czystej platyny, ważąca 230 funtów, wartości 27,700 rs. Żaden ogień ni żar najtęższy nie zdołał stopić platyny; dopiero P. Deville odkrył pewne połączenie kwasorodu z wodorodem, które ją topi jak srebro, ale niebezpieczna to operacya z powodu wyziewów gazowych. Obok tego stoi mnóstwo rur, kociołków i alembików platynowych wartości 5,000 fst. Tu również widzieć można w metalicznym stanie najrzadsze i najdroższe kruszcze, iridium, osmium, rythenium i uranium. Iridium jest metal najtwardszy; robią się z niego końce piór złotych Mordanta; uncya tego kruszcu kosztuje 42 rsr. W tym również oddziale wystawiono próby różnych marmurów, granitu, i złoto angielskie z kopalni z Walii północnej, gdzie jedna kopalnia, Vigra i Chogan, wydała zeszłego roku 2,844 uncyj czystego złota, przy łatwej produkcyi. Rudy angielskie, kopalne produkta, glinki, marmury, łupek i budowlane materyały zgromadzone w tem miejscu, wielu fabrykantów przyciągaćby powinny. Wszystkie gatunki węgla kamiennego i żelaza, wraz z dużemi modelami kopalni i zakładów żelaznych, z wielkim wykonanych kosztem. W oddziale żelaza jest sztuka kuta, tyle podziwu między fabrykantami wzbudzająca, co ogromny płyt z lanej stali Kruppa. Jest to podwójny kołowrót, winda, ważący blisko 625 centnarów, i większego nigdzie jeszcze nie zrobiono. Pochodzi on z zakładów Merseya i przeznaczony jest do pancernej fregaty „Minotaurus." Taż sama fabryka wystawia pyszne płyty z kutego żelaza, 30 stóp długie, 6 stóp szerokie a 5 i pół cali grube; płyty te służyć mają na pancerze do okrętów. Cóż to za ogromnych młotów potrzeba na wykucie płyt tych olbrzymich! Kto chce powziąść wyobrażenie, czem będą w przyszłości wojenne okręta, niech pójdzie do oddziału marynarki i obejrzy modele ich, a potem niech wróci do tej blachy pancernej, którémi okręta te obite zostaną od końca do końca.

W tej stronie ustawione są także przeróżne materyały surowe, zwierzęce i roślinne substancye, pokarmowe i chemiczne, obejmujące wszystko prawie co nas ubiera i ochrania, co nas krzepi, karmi i utrzymuje życie. Rozległe to pole i obejmuje wszystko niemal co się wyrabia z roślinnych lub zwierzęcych substancyj, od wykwintnej rzeźby ze słoniowej kości i kwiatów z wosku, aż do pachnideł i piwa w butelkach; od wełny do strychniny, od surowego cukru do najwyszukańszych wyrobów cukierniczych, gdzie cukier bardzo podrzędną gra rolę, aż do czerwieni ołowianej, arszeniku i koperwasu, któremi go barwią. Najciekawsze pomiędzy temi ciekawościami są farby ze smoły węgli kamiennych dobywane, cudnego efektu. Smoła z węgli jest podstawą wszystkich nowych barw, prześlicznych jak np. kolory Magenta i Mauve, a tym chemicznym odkryciom jeszcze daleko do wyczerpania. W zachodnim annexie te wielkie odkrycia fabryczne wykazane są tak dostępnie, iż kobiety nawet rozumieją, po świetności i blasku jak smoła węglowa, której zapachem i dotknięciem brzydzą się, stopniowo oczyszczana i przetwarzana, przechodzi w jasną barwę i zdobi najwykwintniejsze jedwabie, pióra i moire antique, najmodniejszemi kolory. Perkins odkrył kolor Mauve, Nicholson kolor Magenta, a trudy ich i poszukiwania chemiczne opłaciły się im ogromnym dochodem. Nie wielka to rzecz na pozor. Smoła węglowa oczyszczona daje bezbarwny płyn, zwany benziną, zwykle do czyszczenia sukni z tłustych plam używaną. Pomieszana z kwasem saletrzanym, tworzy saletro benzin, który po dystylacyi z kwasem octowym i opiłkami żelaznemi, daje te śliczne zielone kryształy, z których porobione przepyszne korony w zachodnim annexie będące, a które się zowią aniliną. Ta w połączeniu z różnemi solami wydaje farby rozmaitych kolorów; tą drogą smoła węglowa, z fabryk gazowych za bezcen oddawana, stała się dziś podstawą bardzo ważnego przemysłu i wielką jeszcze przyszłość ma przed sobą. Anilina przed kilku laty jeszcze była osobliwością, nawet chemikom z nazwy tylko znana. Dziś jest przedmiotem handlu. Parę jej granów wystarcza na ufarbowanie sztuki materyi, i dobrze że taką ma siłę, bo z dwóch garncy smoły węglowej otrzymuje się tylko 10 granów aniliny. Okrągła bryłka aniliny, 20 cali wysoka a dziewięć szeroka, jest całym produktem otrzymanym z 50,000 cetnarów węgla. Bryłka ta, z fabryki Perkinsa pochodząca, wystarczy na ufarbowanie 300 mil ang. materyi jedwabnej. Z dwóch ilości danych łatwo wynaleźć trzecią. Z powyżej przytoczonych danych, że dwa garnce smoły węglowej dają 10 gran aniliny, i że wydatek z 50 000 cetnarów węgla ufarbować może 300 mil ang. jedwabnej materyi, każda pani może łatwo obliczyć dokładnie, ile korcy węgla wyszło na suknię w którą się ubiera. Gran aniliny rozpuszczonej w wodzie zabarwia się zaraz czerwono-fioletowym a świetnym kolorem, który porównaćby jedynie można z jasnością elektrycznej iskry.

Obok tuż są przeróżne farby otrzymywane z porostów i mchów; własność barwienia odkrytą w nich została przypadkowo. Dają barwy niebieskie i purpurowe. Sposób otrzymywania tych barw wystawca dostępnie bardzo objaśnia. Godne są także obejrzenia starannego kryształy indygo i ałunu Heywortа i Brooka.

Główny Redaktor *M. Szrzeniawa Sartyni.* Z c. k. galic. drukarni rządowej.